

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112229928
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4112229928.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: V. C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., W. 2, zast. JUDr. Norbertom Kálmánom, advokátom, so sídlom Nitra, Sv. Beňadika 30/B, proti žalovanému: Mesto Nitra, so sídlom Nitra, Štefánikova tr. 60, IČO: 00 308 307, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. januára 2020 č. k. 19C/134/2012-545 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa po pripustení jej zmeny domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľností v kat. úz. T., identifikovaných geometrickým plánom Ľuboša Pekára č. 28/2008 zo dňa 25.09.2008 ako parc. č. 7670/3 - zast. plocha o výmere 14 m², parc. č. 7670/4 - zast. plocha o výmere 12 m², parc. č. 7670/5 - zast. plocha o výmere 504 m², parc. č. 7670/6 - zast. plocha o výmere 312 m², parc. č. 7671/3 - zast. plocha o výmere 234 m², parc. č. 7671/4 - zast. plocha o výmere 48 m², parc. č. 7672/4 - ostat. plocha o výmere 648 m², parc. č. 7672/5 - ostat. plocha o výmere 406 m², parc. č. 7672/6 - ostat. plocha o výmere 79 m², parc. č. 7672/7 - ostat. plocha o výmere 112 m², parc. č. 7672/8 - ostat. plocha o výmere 578 m² a parc. č. 7672/9 - ostat. plocha o výmere 196 m² v podiele 1/2-ici. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o jeho výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pôvodnou žalobou sa žalobcovia - N. T. a Z. Y. domáhali určenia, že v žalobe označené nehnuteľnosti v kat. úz. T., identifikované geometrickým plánom č. 28/2008, patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi D. T., zomrelom XX.XX.XXXX v podiele 1-ici, ku ktorým vlastníctvo mal nadobudnúť prídelovou listinou bývalého MsNV v Nitre zo dňa 30.08.1954. Spolu so svojou manželkou N. T., tieto do roku 1963 nerušene užívali až do doby, kedy im boli bez akéhokoľvek titulu zabraté Štátnym majetkom Mlynárce a v súčasnosti sú zapísané na LV č. XXXX, kat. úz. T. ako súčasť parc. č. 7670, 7671/1, 7672/1 a 7672/2 vo vlastníctve žalovaného. Rozsudkom zo dňa 12.03.2014 č. k. 19C/134/2012-340 bola žaloba zamietnutá, na odvolanie žalobcov Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 29.04.2016 č. k. 25Co/868/2014-372, o pripustení zmeny žaloby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne uznesením zo dňa 01.10.2018 č. k. 19C/134/2012-458 bolo konanie voči pôvodným žalobkyniam N. T. a Z. Y. pre späťvzatie žaloby zastavené. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že prídelovou listinou Mestského národného výboru v Nitre zo dňa 30.08.1954 sa uskutočnil prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. T. po bývalých vlastníkoch J. a Z. Z. v T. a firme KLEIN JES a synovia parc. č. 3449/1 - roľa o výmere

0,0821 ha, parc. č. 3449/2 - roľa o výmere 0,1242 ha, parc. č. 3449/3 - záhrada o výmere 0,0420 ha a parc. č. 3449/4 - záhrada o výmere 0,0660 ha, teda v celkovej výmere 3143 m² pre T. D. a manž. D. rod. U. v T., ulica G. XX. Tieto nehnuteľnosti figurujú aj v konečnom prídelovom pláne zo dňa 27.12.1954 pri mene prídelcov T. D. a manželka D. rod. U., ktorého súčasťou je aj grafický plán zo dňa 20.02.1954, kde sú uvedené parcely zakreslené. Vo výkaze plôch zo dňa 20.02.1954 na rozdelenie parciel č. 3449/1, 3449/2 a 3450, ktoré mali byť vykúpené štátom podľa zákona č. 46/1948 Zb. v roku 1950, boli podľa starého stavu ako vlastníci parc. č. 3449/1 zapísaní v pkn. vl. č. 921 firma KLEIN JES a synovci, parc. č. 3449/2 v pkn. vl. č. 1170 Estera Gesse, rod. Arkengerg v podiele 2/4-in a J. a Z. Z. po 1-ine a parc. č. 3450 v pkn. vl. č. 1371 J. a Z. Z. každý po 1-ici a podľa nového stavu vlastníckmi parc. č. 3449/2, č. 3449/3 a 3449/4 D. T. a manželka D. rod. U.. Totožný starý stav vyplýval i z geometrického plánu a výkazu plôch zo dňa 21.05.1955 s tým, že podľa nového stavu boli geometrickým plánom vytvorené parc. č. 3449/1 - roľa o výmere 779 m², č. 3449/2 - roľa o výmere 1016 m² a č. 3449/3 - stavebná plocha o výmere 505 m² bez zmeny majiteľa parciel. Podľa konečného prídelového plánu zo dňa 08.07.1958 skonfiškovaného a výkupového majetku bývalého vlastníka rodiny Z. v kat. úz. T. v roku 1948 a 1950 boli parc. č. 3449/1 - 3449/4 pridelené Okresnému stavebnému podniku Nitra a na základe rozhodnutia odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady MsNV v Nitre č. pôd. 446/1957 zo dňa 20.12.1958 bola od rodiny Z. v prospech Československého štátu v správe Mestského národného výboru v Nitre vykúpená okrem iných aj parc. č. 3449/2 zapísaná v pkn. vl. č. 1170. Na základe žiadosti Okresného stavebného podniku Nitra zo dňa 06.10.1956 vyhláškou odboru pre výstavbu rady Mestského národného výboru v Nitre zn. Výst. 1517/1956-Hr zo dňa 18.10.1956 bolo zahájané vyvlastňovacie konanie za účelom získania stavebných pozemkov pre výstavbu skladísk a dielní aj na parc. č. 3449/1, 3449/2 v súvislosti s čím sa dňa 27.10.1956 D. T. zúčastnil rokovania na MsNV v Nitre, na ktorom podľa zápisnice prehlásil, že súhlasí s vyvlastnením s podmienkou, že dostane náhradný pozemok v tej istej výmere a bonite a potvrdil, že prídelovú cenu nevyplatil. Rozhodnutím Mestského národného výboru v Nitre, odbor pre výstavbu rady zo dňa 29.10.1956 boli v prospech štátu vyvlastnené parc. č. 3449/1 a 3449/2 bez poskytnutia náhrady prídelcovi D. T., keďže prídelovú cenu nezaplatil a konečným rozhodnutím tohto orgánu č. Výst. 1517/1956-Hr zo dňa 11.11.1957 boli tieto parcely odovzdané okresnému stavebnému podniku ako vyvlastiteľovi do skutočnej držby. Nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom prídelu, sú teraz vedené ako súčasť nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v kat. úz. T. ako parc. č. 7670 - zast. plocha o výmere 4520 m², parc. č. 7671/1 - zast. plocha o výmere 2593 m², parc. č. 7672/1 - ostat. plocha o výmere 4726 m² a parc. č. 7672/2 - ostat. plocha o výmere 8934 m² na mene žalovaného a podľa geometrického plánu č. 28/2008 zo dňa 25.09.2008, overeného Správou katastra Nitra dňa 13.10.2008 predstavujú ním novovytvorené parcely podľa žalobného návrhu. Na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve zo dňa 13.03.2012 č. k. 29D/3/2012, Dnot/16/2012-14 nehnuteľnosti podľa prídelovej listiny v podiele 1-ici nadobudol žalobca ako syn D. T. voči ustupujúcim dedičom bezodplatne.

3. S ohľadom na charakter žaloby ako žaloby určovacej priority posudzoval danosť naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, poukazujúc na ust. § 137 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a v tomto smere dospel k záveru, že naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení je daný, pretože namietané vlastnícke právo žalovaného k nehnuteľnostiam je možné definitívne vyriešiť jedine rozsudkom súdu, na základe ktorého je možné docieľiť zmenu zápisu v katastri nehnuteľností. Ďalej ustálil, že podľa prídelovej listiny zo dňa 30.08.1954 nehnuteľnosti v nej uvedené boli pridelené D. T. a jeho manželke N., rod. U., rodičom žalobcu, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania i napriek tomu, že v prídelovej listine boli prídelcovia označení ako T. D. a manželka D., rod. U.. Ďalej skúmal, či prídelová listina bola vydaná kompetentným orgánom a v tomto smere poukázal na konštantnú judikatúru. Argumentoval, že prídelové konanie bolo vykonané v zmysle zák. č. 46/1948 Zb., preto prídelovú listinu, jej náležitosti, ako aj orgán, ktorý bol kompetentný prídelovú listinu vydať, skúmal z hľadiska tohto právneho predpisu. Opierajúc sa o ust. § 1 ods. 1, 2, § 16 ods. 8, 17, 18 ods. 1, 2 zák. č. 46/1948 Zb., prílohu A/ Vládneho nariadenia č. 116/1949 Sb., ako i § 1 ods. 1 a 2 ods. 1 zák. č. 13/1954 Zb. v znení účinnom od 17.05.1954 do 11.06.1960 konštatoval, že rozhodnúť o prídele pôdy v zmysle zák. č. 46/1948 Zb. bolo oprávnené predovšetkým Ministerstvom pôdohospodárstva a v rámci preneseného výkonu štátnej správy krajské národné výbory. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy podľa nariadenia SNR č. 104/1946 Sb. a tiež okresné národné výbory na základe vládneho nariadenia č. 122/1951 Zb. Za situácie, keď z posudzovanej prídelovej listiny vyplýva, že táto bola vydaná dňa 30.08.1954 Mestským národným výborom v Nitre, dospel k záveru, že nebola vydaná kompetentným orgánom, pretože mestský národný výbor nebol oprávnený vydať prídelovú listinu. Ide teda o ničotný právny akt, ktorý nemohol privodiť právne následky v podobe vzniku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcu k prideleným pozemkom. Námietku žalovaného, že

štát nemohol platne prídelovou listinou prideliť nehnuteľnosti právny predchodcom žalobcu, pretože nebolo preukázané nadobudnutie jeho vlastníckeho práva k prideleným nehnuteľnostiam, považoval za nedôvodnú s poukazom na ust. § 18 ods. 2 zák. č. 46/1948 Zb., podľa ktorého vlastnícke právo k prideleným nehnuteľnostiam môže byť priamo prevedené z doterajších vlastníkov na prídelcov, a teda nie je potrebné, aby vlastnícke právo k nehnuteľnostiam najskôr platne nadobudol štát a toto následne previedol na prídelcov. Stotožnil sa s argumentáciou žalovaného o nesprávnej identifikácii predmetu konania v petite žaloby pre jeho nezapísateľnosť do katastra nehnuteľností, keď z neho nie je možné jednoznačne vyvodiť, či sa jedná o parcely registra „C“ alebo o parcely registra „E“, čo je v prípade zápisu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam obligatórny údaj, ktorý musí byť pri identifikácii pozemku uvedený. Ďalej uviedol, že sa zaoberal i skúmaním, či došlo k vyvlastneniu parciel č. 3449/1 a 3449/2 v prospech štátu na základe rozhodnutia o vyvlastnení odboru pre výstavbu rady Mestského národného výboru v Nitre zo dňa 29.10.1956. V tomto smere odkázal na § 20 ods. 1, 6 zák. č. 280/1949 Zb. a § 40 ods. 1 vl. nariadenia č. 93/1950 Zb. a dôvodil, že nie je zrejmé, prečo sa Mestský národný výbor v Nitre považoval za orgán príslušný rozhodnúť o vyvlastnení nehnuteľností, čo v konaní namietal i žalobca. K tejto skutočnosti zo strany žalovaného dôkazy navrhnuté neboli, a teda nie je možné jednoznačne uviesť, či predmetné rozhodnutie bolo platným právnym aktom. V súvislosti s tvrdením žalovaného, že vlastnícke právo k sporom dotknutým nehnuteľnostiam nadobudol vydržaním, po podaní teoreticko-právneho výkladu inštitútu vydržania mal za to, že nie je nutné sa touto otázkou zaoberať, pretože mal preukázané, že žalovanému svedčí iný právny titul na nadobudnutie vlastníckeho práva, keďže žalovaný vlastníctvo nadobudol ako subjekt samosprávy od štátu na základe zákonného prechodu vlastníckeho práva v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obci a zák. č. 416/2001 Z. z o prechode niektorých pôsobností orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky ku dňu 01. 01. 2001, ktorý nebol v priebehu celého konania spochybnený, pretože žalobca spochybňoval iné právne akty z 50-tych rokov 20. storočia. Záverom akcentoval, že s ohľadom na neexistenciu prídelovej listiny ako nulitného právneho úkonu, ako i neúplného označenia nehnuteľností v petite žaloby, túto ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, žiadal ho zmeniť a jeho žalobe vyhovieť. Nestotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, že prídelová listina je nulitným právnym aktom, pretože Mestský národný výbor v Nitre nebol oprávneným na jej vydanie. Dôvodil, že súd prvej inštancie síce správne citoval ustanovenie vládneho nariadenia č. 122/1951 Zb., podľa ktorého právomoci Ministerstva poľnohospodárstva, resp. Povereníctva pôdohospodárstva vo veci prídelov prešli na bývalé ONV, podľa jeho prílohy D, bod 12 nevzal však do úvahy, že podľa § 2 ods. 1 vl. nariadenia č. 23/1954 Zb. úlohy okresných a miestnych národných výborov plnia v krajských mestách mestské národné výbory a ktoré nadobudlo účinnosť dňom 17.05.1954. Dôvodil, že prídelová listina bola vydaná 30.08.1954, z čoho vyplýva, že ju vydal kompetentný orgán. Nesúhlasil ani s názorom prvoinštančného súdu, že petit žaloby je nevykonateľným, nakoľko novovytvorené parcely podľa geometrického plánu boli vytvorené z parciel č. 7670, 7671 a 7672 zapísaných na LV č. XXXX v kat. úz. T. ako CKN parcely, teda ide o parcely registra „C“, pričom pri identifikácii geometrickým plánom vždy vznikajú parcely registra „C“, takže tento údaj je zbytočný. Zmeny podľa geometrického plánu č. 28/2008 sa tak týkajú len parciel registra „C“, preto petit žaloby je vykonateľný.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zotrvajúc na svojich vyjadreniach v priebehu konania, poukázal na to, že parcely uvedené v prídelovej listine zo dňa 30.08.1954 boli zidentifikované so súčasným stavom geometrickým plánom č. 28/2008, avšak žalobca v návrhu na pripustenie zmeny žaloby, rovnako ako v odvolacom návrhu, žiada priznať vlastníctvo k parcelám, ktoré nekorešpondujú s parcelami podľa geometrického plánu ohľadne výmery pozemkov. Žalobca sa tak dožaduje určenia vlastníctva k celkovo 3337 m², pričom prídelová listina nakladala len s 3143 m². Rozpor petitu žaloby a geometrického plánu tvoriaceho podklad zápisu novovytvorených parciel tak je prekážkou pre zapísateľnosť do katastra nehnuteľností. Konštatoval tiež, že pokiaľ žalobca má za to, že mestské národné výbory mali právo vydávať prídelové listiny v zmysle § 2 ods. 1 vl. nariadenia č. 23/1954 Zb., mali tak aj právo vyvlastňovať majetok v období rozhodnom pre vydanie rozhodnutia Mestského národného výboru v Nitre zo dňa 29.10.1956.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP) a že spĺňa náležitosti podľa § 365 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a

§ 380 CSP) a po prejednaní veci na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcu, po pripustení zmeny ktorej uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.04.2016 č. k. 25Co/868/2014-372, ktorou sa voči žalovanému domáha určenia, že je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu v 1-ici k nehnuteľnostiam v kat. úz. T., identifikovanými geometrickým plánom Ľuboša Pekára č. 28/2008 zo dňa 25.09.2008 ako parc. č. 7670/3 - zast. plocha o výmere 14 m², parc. č. 7670/4 - zast. plocha o výmere 12 m², parc. č. 7670/5 - zast. plocha o výmere 504 m², parc. č. 7670/6 - zast. plocha o výmere 312 m², parc. č. 7671/3 - zast. plocha o výmere 234 m², parc. č. 7672/4 - ostat. plocha o výmere 648 m², parc. č. 7671/4 - zast. plocha o výmere 648 m², parc. č. 7672/5 - ostat. plocha o výmere 79 m², parc. č. 7672/7 - ostat. plocha o výmere 112 m², parc. č. 7672/8 - ostat. plocha o výmere 578 m² a parc. č. 7672/9 - ostat. plocha o výmere 196 m². Za nadobúdaci titul označil prídelovú listinu bývalého MsNV v Nitre zo dňa 30.08.1954, ktorou jeho právny predchodca D. T. spolu s manželkou N. T. nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam v kat. úz. T. parc. č. 3449/1, 3449/2, 3449/3 a 3449/4 a ktoré následne v dedičskom konaní po D. T. v 1-ici nadobudol na základe osvedčenia o dedičstve zo dňa 13.03.2012 č. k. 29D/3/2012, Dnot/16/2012-14.

8. V súdnej veci ide v poradí už o druhé rozhodnutie súdu prvej inštancie po tom, čo jeho skorší rozsudok zo dňa 12.03.2014 č. k. 19C/134/2012-340, ktorým bola žaloba zamietnutá, bol uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.04.2016 č. k. 25Co/868/2014-372 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie pre nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie, ako i jeho nepreskúmateľnosť. Z hľadiska skutkového stavu po doplnení dokazovania prvoinštančným súdom, niet pochýb o tom, že výmerom Jednotného národného výboru v Nitre zo dňa 27.06.1950 zn. 603/26/6-1950-IX Československý štát vykúpil podľa § 1 ods. 1 a 3 zák. č. 46/1948 Sb. pozemkové vlastníctvo nápadníkov nebohého H. Z., zastúpených tútorom D. U. v kat. úz. T. vo výmere 18 000 ha s tým, že o náhrade za vykúpenú pôdu rozhodne samostatne podľa § 9 zák. č. 46/1948 Sb., pretože menovaní odovzdali predmetnú pôdu do bezplatnej držby a užívania Československým štátnym majetkom v Nitre. Mestský národný výbor v Nitre dňa 30.08.1954 po vykonanom prídelovom konaní podľa zák. č. 46/1948 Sb. vydal prídelovú listinu pre T. D. a manž. D. rod. U. v T., ulica G. XX, ktorým prideliť nehnuteľnosti v kat. úz. T. parc. č. 3449/1 - roľa o výmere 0,0821 ha, parc. č. 3449/2 - roľa o výmere 0,1242 ha, parc. č. 3449/3 - záhrada o výmere 0,0420 ha a parc. č. 3449/4 - záhrada o výmere 0,0660 ha za prídelovú cenu 2.573,- Kčs. Išlo o prídel v kat. úz. T. po bývalých vlastníkoch J. a Z. Z. v T. a firme KLEIN JES a synovci. Podľa výkazu plôch na rozdelenie parc. č. 3449/1, 3449/2 a 3450 vykúpených štátom na základe zák. č. 46/1948 Sb. v roku 1950 zo dňa 20.02.1954 v spojení s grafickým plánom na rozdelenie výkupového majetku bývalých vlastníkov J. a Z. Z. ako nápadníkov H. Z. zo dňa 20.02.1954, z pôvodnej pkn. parc. č. 3449/1 zapísané v pkn. vl. č. 921 na mene firma KLEIN JES a synovci, parc. č. 3449/2 zapísanej v pkn. vl. č. 1170 na mene J. K., rod. Z. v podiele 2/4-ín a J. a Z. Z. v podiele každý po 1-ine a parc. č. 3450 zapísanej v pkn. vl. č. 1371 na mene J. a Z. Z. každého v 1-ici vznikli novovytvorené parc. č. 3449/1, 3449/2, 3449/3 a 3449/4 vedené na mene T. D. a manželka D., rod. U., ako i parc. č. 3450/1 - 3450/4 vedené na mene iných fyzických osôb. Rovnako tak v konečnom prídelovom pláne skonfiškovaného a výkupového poľnohospodárskeho majetku bývalých vlastníkov rodiny Z. v kat. úz. T. v roku 1948 a 1950 zo dňa 27.12.1954, medzi prídelcami pod bodom 8/ sú uvedení T. D. a manželka D., rod. U., T., G. č. XX, ktorým boli pridelené nehnuteľnosti s pkn. vl. č. 921 a 1170, a to parc. č. 3449/1 - roľa o výmere 0,0821 ha, parc. č. 3449/2 - roľa o výmere 0,1242 ha, parc. č. 3449/3 - záhrada o výmere 0,0420 ha a parc. č. 3449/4 - záhrada o výmere 0,0660 ha. Nehnuteľnosti uvedené v predmetnej prídelovej listine sú aktuálne súčasťou parcel č. 7670, 7671/1, 7672/1 a 7672/2 v kat. úz. T., zapísaných na LV č. XXXX na mene žalovaného ako vlastníka a tieto zodpovedajú novovytvoreným parcelám podľa geometrického plánu Ľuboša Pekára č. 28/2008 zo dňa 25.09.2008 tak, ako ich žalobca špecifikoval v žalobe. Vychádzajúc z uvedených zistení súd prvej inštancie správne po vyhodnotení, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, posudzoval, či prídelová listina má povahu verejnej listiny a je teda spôsobilá preukázať vlastnícke právo prídelcov k nehnuteľnostiam v nej prideleným. Rovnako tak správne ustálil, že prídelcami boli rodičia žalobcu D. T. a N. T. i napriek tomu, že v prídelovej listine je označená ako D. a v tomto smere si odvolací súd v plnom rozsahu osvojil dôvody predkladané prvoinštančným súdom v napadnutom rozhodnutí. Zostávalo tak posúdiť právnosť jeho záveru, na ktorom v zásade založil svoje zamietajúce rozhodnutie, že prídelová listina bola vydaná vecne nepríslušným správnym orgánom, a to Mestským národným výborom v Nitre, ktorý nebol oprávnený vydávať prídelové listiny, a teda ide o ničotný právny akt, ktorý nemohol privodiť právne následky spočívajúce vo vzniku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcu k prideleným nehnuteľnostiam.

9. V súvislosti s riešením tejto pre rozhodnutie súdu zásadnej otázky odvolací súd prioritne poukazuje na svoje zrušujúce uznesenie, v ktorom už ozrejmil judikatúrou ustálenú rozhodovaciu prax súdov ohľadne prídelových listín ako správnych aktov. Keďže na týchto záveroch naďalej zotrúva, duplicitne ich opakovať nebude a na ne len v ďalšom sa odvoláva, keďže sa presadia i v prejednávanej veci. Nepochybne v tomto konaní posudzovaná prídelová listina bola vydaná dňa 30.08.1954 Mestským národným výborom v Nitre podľa zák. č. 46/1948 Sb. Zákon č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde) v znení účinnom v čase vydania prídelovej listiny (ďalej len zákon č. 46/1948 Sb.) prídel pôdy upravoval vo svojom diele VII, § 16 až 19, pričom v § 16 ods. 8 zákon zakotvoval, že prídelové konanie vykonáva Ministerstvo pôdohospodárstva v súčinnosti so zástupcami uchádzačov (roľníckymi komisiami) s tým, že pre úpravu právnych pomerov vzťahujúcich sa na pridelenú pôdu platí primerane ustanovenie časti IV. zákona zo dňa 8. mája 1947 č. 90 Sb. o vykonaní knihovného poriadku strán konfiškovaného nepriateľského majetku a o úprave niektorých právnych pomerov vzťahujúcich sa na pridelený majetok. Zároveň § 18 ods. 1 zák. č. 46/1948 Sb. umnožňoval Ministerstvu pôdohospodárstva vyhláškou uverejnenou v Zbierke zákonov a nariadení preniesť obstaranie knihovného poriadku na pôde pridelených podľa tohto zákona v krajine Českej a Moravsko-sliezkej na fond; a upravoval, že na Slovensku obstaráva vykonanie knihovného poriadku poverenictvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy podľa smernice ministerstva pôdohospodárstva. Vládnym nariadením č. 116/1949 Sb. o ďalších presunoch pôsobnosti vo verejnej správe boli z pôsobnosti ústredných úradov prenesené na krajské národné výbory veci uvedené v prílohe A/ a na okresné národné výbory veci uvedené v prílohe B/ tohto nariadenia (§ 1 ods. 1 nariadenia). Podľa prílohy A/ vl. nar. č. 116/1949 Zb. pol. 288 sa z Ministerstva pôdohospodárstva prenáša na krajské národné výbory pôsobnosť vo veciach novej pozemkovej reformy podľa zák. č. 46/1949 Sb. § 16 ods. 1 s predmetom pôsobnosti začatie a vykonávanie prídelového konania, návrh hrubej rozvahy s výnimkou rozhodovania o prídele nad výmeru sebestačnej usadlosti, ďalej o prídele väčších pôdohospodárskych objektov, o prídele šátu, krajom, celoštátnym verejnoprávnym korporáciám a zväzom, závodov pôdohospodárskeho priemyslu, väčších budov, lesnej pôdy nad 10 ha a rybníčného hospodárstva. Následne podľa vl. nar. č. 122/1951 Sb. o ďalších presunoch pôsobnosti a o iných zjednodušeníach verejnej správy z pôsobnosti krajských národných výborov boli na okresné národné výbory prenesené veci uvedené v prílohe D/ nariadenia (§1 ods. 2), medzi iným pod pol. 12 veci v odbore štátnej správy ministerstva pôdohospodárstva vo veciach pozemkových reforiem podľa zák. č. 46/1948 Sb., § 16 a vl. nar. č. 116/1949 Sb., príl. A/, pol. č. 288 a 290 s predmetom pôsobnosti - rozhodovanie o prídele poľnohospodárskej pôdy (včítane pôdných rezerv) do 50 ha zo všetkých pozemkových reforiem s výnimkou rozhodovania o prídele do správy ústredných orgánov, krajských a okresných národných výborov a organizáciám celoštátneho významu. S účinnosťou od 17. 5. 1954 vošlo do platnosti vl. nar. č. 23/1954 Sb. o organizácii výkonných orgánov národných výborov, ktoré zakotvovalo v § 2 ods. 1, že úlohy okresných a miestnych národných výborov plnia v krajských mestách mestské národné výbory.

10. Vychádzajúc zo zhora popísanej právnej úpravy platnej v čase vydania sporom dotknutej prídelovej listiny, odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že táto bola vydaná na to vecne príslušným správnym orgánom a to Mestským národným výborom v Nitre, ktorý v tej dobe plnil úlohy okresného národného výboru, do pôsobnosti ktorého patrilo i vydávanie prídelových listín, keďže mesto Nitra bolo krajským mestom. Za situácie, že predmetná prídelová listina obsahovala i podstatné náležitosti, a to označenie prídelov, pridelených nehnuteľností, prídelovú cenu, bola datovaná a opatrená pečiatkou správneho orgánu, ktorý ju vydal, bola tak vkladuschopnou listinou, preukazujúcou vlastníctvo právneho predchodcu žalobcu k prideleným nehnuteľnostiam.

11. Súd prvej inštancie posudzoval i otázku, či došlo k vyvlastneniu pridelených nehnuteľností, čím opodstatnenosť žaloby spochybňoval v konaní žalovaný. V tomto smere konštatoval, že nie je možné jednoznačne ustáliť, či rozhodnutie o vyvlastnení zo dňa 29. 10. 1956 bolo platným právnym aktom, keď nie je zrejmé, prečo sa Mestský národný výbor v Nitre považoval za príslušný orgán na vydanie takéhoto rozhodnutia.

12. Zákon č. 280/1949 Sb. o územnom plánovaní a výstavbe obcí v znení účinnom do 1. 1. 1959 (ďalej len zák. č. 280/1949 Sb.) v § 20 ods. 1 umožňoval vyvlastniť nehnuteľnosti a práva, ktoré sú potrebné na uskutočnenie jednotného hospodárskeho plánu alebo podrobného alebo zastavovacieho plánu, ako i na vykonanie asanácie, ak nedôjde k dohode. O vyvlastnení i náhrade za vyvlastnenie rozhodoval okresný národný výbor na návrh oprávnenej osoby (§ 20 ods. 6), za ktorú zákon označoval

štát, zväzky ľudovej správy, štátne, národné a komunálne podniky, podniky určené alebo zriadené na prevádzanie zahraničného obchodu a medzinárodného zasielateľstva, ľudové družstvá a iné osoby, ak išlo o stavby zaradené do jednotného hospodárskeho plánu alebo ak išlo o asanačnú úpravu (§20 ods. 4). Zároveň podľa § 20 ods. 7 zákona vláda upraví nariadením vyvlastňovacie konanie, predbežné užívanie nehnuteľností, poskytovanie zábezpeky, spôsob poskytovania náhrady za vyvlastnenie, za predbežné užívanie nehnuteľností a náhrady za zaniknuté práva tretích osôb, ako i účinky, vykonanie a zrušenie vyvlastňovacieho výmeru. Týmto bolo vládne nariadenie č. 93/1950 Sb. o výstavbe obcí v znení účinnom do 1. 1. 1959, ktoré upravovalo vyvlastnenie v jeho XII. časti, §§ 40 - 46 a z týchto plynie, že výmery o vyvlastňovaní vydávali okresné národné výbory po vykonaní ústneho pojednávania.

13. V danom prípade vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že na návrh Stavebného podniku mesta Nitra zo dňa 6. 10. 1956 Odbor pre výstavbu rady Mestského úradu v Nitre vydal dňa 18. 10. 1956 zn. výst. 1517/1956-Hr vyhlášku, ktorou zahájil vyvlastňovacie konanie za účelom získania stavebných pozemkov pre výstavbu, dielní, skladov a administratívnej budovy navrhovateľa, predmetom ktorého boli i nehnuteľnosti tvoriace prídel právneho predchodcu žalobcu zo dňa 30. 8. 1954. Podľa zápisnice zo dňa 27. 10. 1956 sa v danej vyvlastňovacej veci na Mestskom národnom výbore v Nitre uskutočnilo pojednávanie, okrem iných i za prítomnosti prídelcu D. T., ktorý súhlasil s vyvlastnením za podmienok, že dostane náhradný pozemok v tej istej rozlohe a bonite v blízkosti vyvlastnených parciel a zároveň si uplatnil nárok na náhradu v úhrnej sume 9.200,- Kčs za položky, ktoré špecifikoval. Tiež uviedol, že prídelová cena doteraz vyplatená nebola, o náhrade vykonanej investície jedná priamo s vyvlastniteľom, a preto nežiada, aby o týchto nárokoch bolo rozhodované v tomto pokračovaní. Zápisnica obsahuje i podpis D. T.. Následne Odbor pre výstavbu rady Mestského národného výboru v Nitre vydal dňa 29. 10. 1956 rozhodnutie zn. Výst. 1517/1956-Hr., ktorým žiadosti navrhovateľa vyhovel a v prospech Československého štátu v operatívnej správe Okresného stavebného podniku v Nitre vyvlastnil nehnuteľnosti a práva k nim patriace v kat. úz. T., okrem iného parc. č. 3449/1 z pkn. vl. 921, parc. č. 3449/2 z pkn. vl. 1170 a parc. č. 3450 z pkn. vl. č. 1371 v celosti, ktoré ako prídelca vlastní D. T.. Na odvolanie niektorých z pkn. vlastníkov, ktorí boli účastníkmi vyvlastňovacieho konania, pričom D. T. odvolanie nepodal, Odbor pre výstavbu Rady KNV v Nitre ako odvolací orgán rozhodnutím zo dňa 30. 7. 1957 zn. Výst. 10656/56 napadnuté rozhodnutie do rozsahu predvedeného vyvlastnenia nehnuteľností, až na vyvlastnenie par. č. 3451, 3454 v pkn. vl. 4458 kat. úz. T., potvrdil a zmenil ho v časti výšky priznaných náhrad. Konečným rozhodnutím Odboru pre výstavbu Rady Mestského národného výboru v Nitre zo dňa 11. 11. 1957 č. Výst. 1517/1956-Hr. boli vyvlastniteľovi odovzdané do skutočnej držby, ako aj vlastníctva, spolu s ďalšími nehnuteľnosťami v kat. úz. Nitra, zapísané v pkn. vl. 921, 1170 a 1371 ako parc. č. 3449/1, 3449/2 a 3450 s tým, že vyvlastňovacie pokračovanie je právoplatne skončené a nakoľko vyvlastniteľ náhradu za vyvlastnené pozemky uložil do depozitu, splnil tým podmienku vyvlastnenia, pričom podľa § 42 vl. nar. 93/1950 Sb. nie je proti nemu odvolanie.

14. Poukazujúc na ust. § 20 zák. č. 280/1949 Sb. v spojení s § 40 a nasl. vl. nar. č. 93/1950 Sb. rozhodovanie o vyvlastnení bolo zverené okresným národným výborom, a obdobne ako v prípade prídelov, pokiaľ išlo o krajské mestá, v nich úlohy okresných národných výborov plnili mestské národné výbory. Zároveň vl. nar. č. 20/1955 Sb. o konaní vo veciach správnych (správny poriadok), účelom ktorého bolo upraviť konanie vo veciach správnych (§ 1) zakotvilo, že sa podľa neho postupuje v konaní, v ktorom rozhodujú o právach alebo povinnostiach účastníkov konania výkonné orgány národných výborov alebo iné orgány štátnej správy, pokiaľ však osobitné predpisy upravujú konanie vo veciach správnych odchyľne, postupuje sa podľa nich (§ 2 ods. 1). V § 9 ods. 1, týkajúci sa pôsobnosti upravovalo, že výkonné orgány národných výborov vykonávajú pôsobnosť vo všetkých odboroch štátnej správy, kde nie sú podľa osobitných predpisov kompetentné iné orgány. V prvej stolici sú kompetentné odbory, prípadne obdobné výkonné orgány okresných národných výborov, ak nie je ustanovené inak (§ 9 ods. 2), odvolacím orgánom je nadriadený správny orgán a o odvolaní proti rozhodnutiu odboru alebo obdobného výkonného orgánu národného výboru rozhoduje odbor, prípadne obdobný výkonný orgán národného výboru bezprostredne vyššieho stupňa (§ 31 ods. 1, 2 veta prvá pred bodkočiarkou). Za výkonné orgány národných výborov zák. č. 13/1954 Sb. o národných výboroch v znení do 20. 5. 1957 a tožne i vl. nar. č. 23/1954 Sb. označovali radu národného výboru a odbory a správy rád národných výborov, za súčasného vymedzenia ich úloh.

15. Vo svetle vyššie popísaných skutkových a právnych východísk odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie Odboru pre výstavbu rady Mestského národného výboru v Nitre zo dňa 29. 10. 1956 č. Výst. 1517/1956-Hr o vyvlastnení nehnuteľností, ktoré prídelom nadobudol právny predchodca žalobcu

D. T. a rozhodnutie Odboru pre výstavbu rady KNV v Nitre zo dňa 30. 7. 1957 č. Výst. 10656/56 ako odvolacieho orgánu boli vydané na to oprávnenými orgánmi s právomocou na ich vydanie. Nejde tak o nulitné rozhodnutia, keď už súdna prax je jednotná v tom, že nulitné sú také rozhodnutia, ktoré boli vydané takými správnymi orgánmi, na vydanie ktorých nebol konkrétny správny orgán absolútne vybavený právomocou a na ktoré sa pozerá ako keby nikdy neboli vydané tzv. pa akty. Len takéto rozhodnutia je všeobecný súd oprávnený preskúmať mimo rámca správneho súdnictva. Preskúmať teda môže správne akty zásadne len so zreteľom k tomu, či sa jedná o akty nulitné, t.j. majúce také vady, ktoré sú tak závažné, že sa neuplatňuje prezumpcia ich správnosti. Tento záver sa presadí i v posudzovanej veci, keď v tomto konaní nie je možné vykonať prieskum vecnej správnosti uvedených vyvlastňovacích rozhodnutí, preto platí prezumpcia ich správnosti. Za danej situácie tak po tom, čo Odbor pre výstavbu rady Mestského národného výboru v Nitre konečným rozhodnutím zo dňa 11. 11. 1957 č. Výst. 1517/1956-Hr postupujúc podľa § 42 vl. nar. č. 93/1950 Sb. odovzdal Československému štátu, v správe OSP v Nitre nehnuteľnosti vyvlastnené právnomu predchodcovi žalobcu do držby, nadobudol tým vyvlastiteľ titul pre vklad svojho vlastníckeho práva k vyvlastneným nehnuteľnostiam do verejnej knihy. Samotná táto skutočnosť preto musela viesť k zamietnutiu žaloby žalobcu ako nedôvodnej, keď vyvlastnením nehnuteľností, ktoré boli predmetom prídela pre právneho predchodcu žalobcu D. T. došlo tak k strate jeho vlastníckeho práva k prideleným nehnuteľnostiam podľa prídelaovej listiny zo dňa 30. 8. 1954, a preto nemohol následne nadobudnúť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam od nevlastníka ani žalobca, ako právny nástupca D. T.. Odvolací súd tiež dodáva, že pokiaľ žalobca nulitnosť vyvlastňovacieho rozhodnutia, okrem jeho vydania nepríslušným správnym orgánom, vyvodzoval z toho, že ním bol zastieraný právny úkon odňatia prídela, táto jeho argumentácia neobstojí, keď postup správneho orgánu a samotné rozhodnutia v ňom vydané deklarujú, že ich predmetom bolo práve vyvlastňovacie konanie.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vo výroku vecne správny.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).